

BAĞLAYICI KURUMSAL KURALLAR (BINDING CORPORATE RULES)

DOÇ. DR. MURAT VOLKAN DÜLGER

DülgerHukukBürosu

ÜÇÜNÜ ÜLKELERE VERİ PAYLAŞIM YÖNTEMLERİ

Avrupa Komisyonu Kararı

Model Hükümler

Bağlayıcı Kurumsal Kurallar

Gizlilik Kalkanı (Privacy Shield/Sadece ABD- AB paylaşımları için geçerlidir)

AVRUPA KOMİSYONU KARARI

- Avrupa Komisyonu, paylaşım yapılacak üçüncü ülkenin mevzuatının, kişisel verileri yeterli bir şekilde koruduğuna karar vermekte ve dolayısıyla paylaşım yapılabilecek üçüncü ülkeleri açıklamaktadır. Ancak bu şekilde hakkında karar verilen ülke sayısı çok azdır. Karar verilen ülkelere örnek olarak İsviçre ve İsrail (ABD bu ülkelerden biri değildir) gösterilebilir.

MODEL HÜKÜMLER (MODEL CLAUSE)

Model hükümlerin temel avantajları şunlardır:

- Sözleşme, Avrupa Komisyonu veya Avrupa veri koruma yetkilileri tarafından kabul edilen standart sözleşme hükümlerine dayandığı ölçüde, prensip olarak, veri paylaşımlarını meşrulaştırmak için geçerli bir mekanizma olarak kabul edilmektedir.
- Taslak hale getirmek ve sözleşmeyi akdetmek çok zaman alıcı olmamaktadır.

Ancak, bazı dezavantajları da vardır:

- Sözleşme metinlerinin devinim halinde olmayan yapısı göz önüne alındığında çoklu ve değişen paylaşımlar için yeterli olmama ihtimali vardır.
- Avrupa Komisyonu veya veri koruma yetkilileri tarafından aranan standartları karşılayabilmek için, sözleşmenin taraflarca kişisel bilgilerin kullanımını etkileyen çok sıkı gereklilikler içermesi gerekir.

GİZLİLİK KALKANI (PRIVACY SHIELD)

- 2016 yılına kadar model hükümlerden başka veri sorumluları için yurtdışına veri paylaşımını kolaylaştırıcı diğer bir yol ise Güvenli Liman (Safe Harbor)'dı.
- Güvenli Liman İlkeleri'nin Avrupa Adalet Divanı tarafından 2016 yılında artık geçerli olmadığına karar verildi.
- Şirketlerin veri paylaşımı için yeniden model hükümleri kullanmaları ve büyük bir evrak işi ile uğraşmaları anlamına geleceğinden Güvenli Liman İlkelerinin yerini alacak olan Gizlilik Kalkanı Avrupa Komisyonu ve ABD müzakereleri sonucu oluşturuldu.

BAĞLAYICI KURUMSAL KURALLARIN ORTAYA ÇIKIŞI

GDPR madde 45: «Komisyonun bir üçüncü ülke veya söz konusu üçüncü ülke dahilindeki bir bölge veya bir ya da daha fazla sayıda sektörün ya da uluslararası bir kuruluşun yeterli düzeyde bir koruma sağladığına karar verdiği hallerde, bu ülke veya uluslararası kuruluşa yönelik bir kişisel veri aktarımı gerçekleşebilir. Böylesi bir aktarım için spesifik bir onay gerekmez.»

DAVRANIŞ KURALLARI

- Davranış kuralları GDPR'ın 40. maddesinde, 95/46/EC Direktif ile karşılaştırıldığında, daha ayrıntılı bir şekilde düzenlenmiştir. Davranış kuralları GDPR'da yer alan düzenlemelerin pratik yorumundan ibarettir. Veri sorumluları sektörlerine ilişkin, GDPR'ı yorumlayarak, kendi uyum kurallarını oluştururlar. Bu bakımdan GDPR'ın uygulaması sırasında karşılaşılabilecek sektörel ve teknolojik problemlere çözüm üretilmesi ve kişisel verilerin daha iyi korunmasını sağladığı için önemlidir.
- Davranış kuralları onaylandıktan sonra şirketler, davranış kurallarının gerekliliklerine uygunluğunu sürekli olarak kendi kendine izlemek zorundadır. Bu bağlamda denetim otoriteleri, işletmenin faaliyetlerinin davranış kurallarına sürekli olarak uygunluğunu belirlemek için az çok rutin olmayan kontroller gerçekleştirecektir.

Sınırlı sayıda olmamakla birlikte GDPR'da hangi konuları içeren davranış kurallarının oluşturulabileceği sayılmıştır:

- Adil ve şeffaf veri işleme;
- Veri sorumluları tarafından özellikli bağlamlarda gözetilen meşru menfaatler;
- Kişisel verilerin toplanması;
- Kişisel verilerde takma ad kullanımı;
- Kamuoyuna ve veri ilgililerine sağlanan bilgiler;
- Veri ilgililerinin haklarının kullanımı;
- Çocuklara sağlanan bilgiler ve çocukların korunması ve çocuklar üzerinde velayet hakkına sahip olanların rızasının alınma şekli;
- GDPR'ın 24 ve 25. maddelerinde atıfta bulunulan tedbirler ve usuller ile 32. maddede atıfta bulunulduğu üzere işleme faaliyetinin güvenliğinin sağlanmasına yönelik tedbirler;
- Kişisel veri ihlallerinin denetim makamlarına bildirim ve söz konusu kişisel veri ihlallerinin veri ilgililerine iletilmesi;
- Üçüncü ülkelere veya uluslararası kuruluşlara kişisel veri aktarılması veya
- Veri ilgililerinin 77. ve 79. maddeler uyarınca haklarına hâle gelmeksizin, veri sorumluları ve veri ilgilileri arasında ihtilafların çözümüyle ilgili mahkeme dışı işlemler ve diğer ihtilaf çözüm usulleri.

ÖRNEK: BÜYÜK BRİTANYA KRALLIĞI

1984 tarihli Veri
Koruma Kanunu

1998 tarihli Veri
Koruma Kanunu

2018 tarihli Veri
Koruma Kanunu

ÖRNEK: BÜYÜK BRİTANYA KRALLIĞI

- Büyük Britanya Krallığı (günlük kullanımda İngiltere olarak bilinen ülke) tarafından 1998 yılında Veri Koruma Kanunu (Data Protection Act 1998) kabul edilmiştir .
- Kanun 94/46/EC sayılı Direktif'in yükümlülüklerini yerine getirmek amacıyla oluşturulmuş olup 1984 tarihli Veri Koruma Kanunu'nu ilga etmiştir.
- 1981 tarihli Avrupa Konseyi Veri Koruma Sözleşmesi'nin gerekliliklerini de karşılamaktadır.

1998 TARİHLİ VERİ KORUMA KANUNU'NA GÖRE İLKELER

1. Adil Olma ve Hukuka Uygunluk İlkesi
2. Amaç İlkesi
3. Yeterlilik İlkesi
4. Doğruluk İlkesi
5. Saklama İlkesi
6. Haklar İlkesi
7. Güvenlik İlkesi
8. Uluslararası Paylaşım İlkesi

ULUSLARARASI PAYLAŞIM İLKESİ (8. İLKE)

“Kişisel verilerin işlenmesi kapsamında veri ilgisinin hak ve özgürlükleri için yeterli koruma sağlanmadığı takdirde Avrupa Ekonomi Alanı dışındaki bir ülkeye veya bölgeye veri paylaşımı yapılamaz.”

İŞLEVLERİ

- Veri Paylaşımını
 - Hesap Verilebilirliği
 - Veri Gizliliği Yönetimini
 - Farkındalığı
 - Kişisel Verilerin Korunmasını
- sağlar.
- Güven sağlaması nedeniyle ticari itibara da katkısı mevcuttur.

ROLÜ

Bağlayıcı Kurumsal Kuralların Rolü

Kişisel Verileri
Paylaşma İlişkin
Yaklaşımlar
Bakımından

Ülkelerin Yasama ve
Yürütme Yetkileri
Bakımından

TAŞIMASI GEREKEN KRİTERLER

- Veri Koruma Otoriteleri, Direktif'in 26/2 maddesi anlamında kişisel verilerin üçüncü ülkelerle paylaşılması için yetkilendirme talepleri almaktadır.
- Bağlayıcı kurumsal kurallar kapsamında yer alan veri ilgilileri, tek taraflı teşebbüslerin (mümkünse ulusal yasalar uyarınca) hukuki etkileri ya da şirketler grubunun üyeleri arasındaki sözleşme düzenlemeleri ile üçüncü taraf lehtarlar olmalıdır.
- Şirket bağlayıcı kurallarında tüm şirketler grubuna uygulanan zorunlu yasal yükümlülüklerin bu kuralların uygulanmasını engelleyebileceğine ilişkin açık bir hüküm yer almalıdır.

BAŞVURU

1. Başvuru formu doldurularak Bağlayıcı Kurumsal Kurallarla birlikte baş yetkili olduğu düşünülen Veri Koruma Otoritesi'ne gönderilir.
2. Veri Koruma Otoritesi hangi otoritenin baş yetkili olduğunun belirlenmesi için onay alınmak istenen tüm otoritelere formu gönderir.
3. Baş yetkili Veri Koruma Otoritesi belirlenir.
4. Baş yetkili Veri Koruma Otoritesi tarafından Bağlayıcı Kurumsal Kuralların onayı için tüm otoritelerle işbirliği sağlanır.
5. Otoritenin taslak kararı EDPB'ye gönderilir.
6. Kurallar EDPB'nin görüşüne göre tamamlanır.
7. Bağlayıcı Kurumsal Kurallar onaylanır.
8. Bağlayıcı Kurumsal Kuralların birer örneği AEA içerisindeki tüm Veri Koruma Otoritelerine gönderilir.

BAŞVURU

Başvuran bir şirket grubu, aşağıdaki kriterler kapsamında baş yetkili veri otoritesi seçimin temellendirmelidir:

- Grubun Avrupa genel merkezinin bulunduğu yer;
- Veri koruma sorumlulukları olan şirketin, grup içindeki yeri;
- Grupta bağlayıcı kurumsal kuralları uygulamak için en iyi olan şirketin (yönetim fonksiyonu, idari yük vb. açısından) yeri;
- İşlemenin amaçları ve araçları açısından çoğu kararın alındığı yer ve
- AB içinde olup da AEA dışında en fazla paylaşım gerçekleşecek üye ülkeler.

•

BAŞVURU FORMU

- ❖ Başvuran ve grup şirketinin yapısı
- ❖ Veri akışına ve
- ❖ Baş yetkili Veri Koruma Otoritesinin belirlenmesine ilişkin bilgiler
- ❖ Uygunluğu denetleyecek mekanizmalar
- ❖ Tüm otoritelerin denetleyebileceğine ilişkin izin
- ❖ BCR ile tüm otoriteler arasındaki koordinasyonun nasıl sağlanacağı
- ❖ Veri akışı ve veri işleme tanımlanarak değişikliklerin Veri Koruma Otoritelerine nasıl bildirileceği
- ❖ Kurallar ile taahhüt edilen güvenlik önlemleri

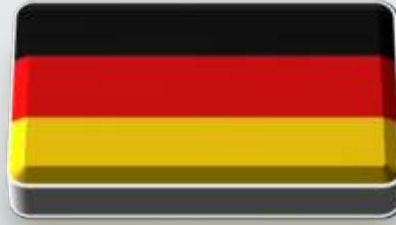
- ✓ GDPR'ın 63. Maddesindeki “Bu Tüzük’ün Birlik içerisinde tutarlı bir şekilde uygulanmasına katkıda bulunulması amacıyla, denetim makamları, bu kesimde belirtilen tutarlılık mekanizması vasıtasıyla, birbirleriyle ve uygun olduğu hallerde, Komisyon ile işbirliği yapar.” düzenlemesine göre onaylar.
- ✓ BCR'ın onaylanması için başvuran veri sorumlusunun birden fazla ülkede tüzel kişiliği olması durumunda tüzel kişiliklerin olduğu tüm ülkelerdeki Veri Koruma Otoritelerine bu başvuru yapılmalıdır.

ONAYLANAN BAĞLAYICI KURUMSAL KURALLAR (2015)

: Hollanda (12)

: Almanya (7)

: Malta (1)

: İngiltere (17)

: Fransa (24)

: Danimarka (1)

: İrlanda (1)

: Belçika (1)

: Lüksemburg (2)

ONAYLANAN BAĞLAYICI KURUMSAL KURALLAR (2018) = 135

- ABN AMRO Bank N.V. - Hollanda
- ADIENT- Belçika
- ADP- Hollanda
- AGCO –Bavyera
- Airbus- Fransa
- Air Liquid – Fransa
- American Express - İngiltere
- AXA- Fransa
- Axa Private Equity- Fransa
- BMC Software- Fransa
- BMW- Bavyera
- BP- İngiltere
- Bristol Myers Squibb- Fransa
- Christian Louboutin SAS- Fransa
- Continental Group- Almanya
- E- Bay- Lüksemburg
- HP Enterprise- Fransa
- Hyatt- İngiltere
- Ing Bank N.V- Hollanda
- Intel Corporation- İrlanda
- ISS Group- Danimarka

KURALLARDA DEĞİŞİKLİK

Gerekli şartların yerine getirildiği takdirde onay için tekrardan başvurmak zorunda kalmaksızın bağlayıcı şirket kurallarının güncellenmesi mümkündür. İlgili şartlar şu şekildedir:

- Verinin paylaşıldığı veri sorumlusu veya veri işleyenin kurallara etkili bir şekilde uyacağından emin olmadan kişisel veriler paylaşılmamalıdır.
- Şirket grubunun bir bölümü veya görevlendirilmiş bir kişi tarafından kurallardaki güncellemeler takip edilmeli, kaydedilme ve talep üzerine veri ilgililerine ve Veri Koruma Otoritelerine gerekli bilgi sağlanmalıdır.
- Kurallarda yapılacak herhangi bir değişiklik, değişikliği haklı kılacak nedenler ve açıklamalarıyla birlikte ilgili Veri Koruma Otoritesi'ne yılda bir kez rapor edilmelidir.

YURTDIŐI VERİ PAYLAŞIMI

Kural

- Açık rıza

İstisnalar (ya da diğerk işleme kuralları)

- Yeterli korumanın olması
- Yeterli korumanın olmaması durumunda ise taahhütname

TAAHÜTNAME

Taahhütnamede Bulunması Gereken Unsurlar:

- ✓ Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler.
- ✓ Kişisel veri talep eden ülke ile Türkiye arasında veri aktarımına ilişkin karşılıklılık durumu.
- ✓ Her somut kişisel veri aktarımına ilişkin olarak, kişisel verinin niteliği ile işlenme amaç ve süresi.
- ✓ Kişisel verinin aktarılacağı ülkenin konuyla ilgili mevzuatı ve uygulaması.
- ✓ Kişisel verinin aktarılacağı ülkede bulunan veri sorumlusu tarafından taahhüt edilen önlemler.

BAĞLAYICI KURUMSAL KURALLAR/ TAAHHÜTNAME

Henüz Kurul tarafından kabul edilen bir taahhütname mevcut değildir. Ancak önümüzdeki zamanlarda taahhütnamelerin kabul edilerek uygulanacağını ve «Bağlayıcı Kurumsal Kurallar» halini alacağını söylemek mümkündür.

TEŞEKKÜRLER

DOÇ. DR. MURAT VOLKAN DÜLGER

DülgerHukukBürosu

